

1 mar 2023 - 10 mar 2024 | Pågående utställning

NK:s möbler

Under nära sju decennier tillverkade NK sina möbler i Nyköping. Produktionen vid NK:s verkstäder är en viktig del av svensk designhistoria. Nu berättas den för första gången i sin helhet. Sörmlands museum visar nu en stor utställning om hantverket, designen, verkstäderna och varuhuset.

1902 grundas AB Nordiska Kompaniet. Tretton år senare flyttar man in på Hamngatan i Stockholm, i en pampig byggnad ritad av Ferdinand Boberg och därmed får Sverige sitt första större varuhus av internationell karaktär.

År 1904 – bara två år efter etableringen – grundas NK:s verkstäder i Nyköping. Trots att verkstäderna ligger över tio mil från varuhuset i Stockholm, är de en central del av företaget och varumärket. Här arbetar "kompanisterna", anställda som känner hög yrkes stolthet och identifierar sig med hela den så kallade "NK-familjen"

Antalet anställda i Nyköping växer snabbt. Redan 1909 är verkstäderna stadens största industri med 300 anställda och kommande år ökar antalet.

Från praktpjäser till Sveriges första platta paket

Vid verkstäderna tillverkas möbler och inredningar som kommer att bli tongivande inom svensk designhistoria. Bakom det tidiga 1900-talets praktpjäser i exklusiva material står flera mästare som behandlat träslag, skulpterat utsmyckningsdetaljer, tapetserat, förgyllt och gjutit beslag. Verkstäderna drar till sig många yrkesskickliga hantverkare från både Nyköping och resten av Sverige.

NK påverkas naturligtvis av tidens strömningar och under 1940-talet börjar företaget med mer maskinell serieproduktion. Med serien Triva-Bygg introduceras möbler levererade i

platta paket för första gången i Sverige – med bifogade skruvar och instruktioner. NK startar den lite enklare och billigare heminredningsavdelningen NK-Bo där den så småningom mycket omfattande Triva-serien presenteras i inspirerande miljöer.

Parallellt fortsätter de stora och prestigefyllda inredningsuppdragen med bland annat en lång rad ambassader. NK får dessutom ensamrätt i Sverige att licenstillverka möbler från det amerikanska företaget Knoll. Det betyder bland annat att tusentals stativ till den så kallade fladdermusfåtöljen lämnar verkstäderna i Nyköping.

NK:s verksamhet i Nyköping spänner över nära sju decennier – från 1904 fram till 1973. När verkstäderna slår igen kan man se tillbaka på samarbete med de allra främsta svenska arkitekterna och formgivarna under perioden: Ferdinand Boberg, Carl Bergsten, Gunnar Asplund, Axel Einar Hjorth, Elias Svedberg, Kerstin Hörlin-Holmquist och många, många fler.

Projektgrupp

Producent: Lena Landerberg

Ansvarig antikvarie: Mikael Billborn